Status for oppfølging av KI-satsing i Hallingdal

Svargrunnlag til interpellasjon i Hol kommunestyre

Dato	17. november 2026
Avsender	Digitale Hallingdal

Hovedbildet er at KI ikke er ett enkelt prosjekt i Hallingdal. Teknologien er allerede i bruk eller under innføring på flere områder, samtidig som det arbeides helhetlig med styring, sikkerhet, kompetanse og tjenesteutvikling. Eksemplene i dokumentet er ikke uttømmende.

1. Hva er status for arbeidet med KI i Hallingdal og oppfølgingen av vedtaket?

Vedtaket fra Hol kommunestyre i 2023 ba om at muligheten for å bruke kunstig intelligens (KI) til effektivisering, bedre tjenestekvalitet og langsiktige kostnadsbesparelser ble vurdert regionalt. Arbeidet har siden utviklet seg langs flere parallelle spor og bør ikke beskrives som ett avgrenset KI-prosjekt.

KI er allerede i bruk, prøves ut eller kommer inn som funksjonalitet i flere løsninger kommunene benytter. Regionen har samtidig valgt en trinnvis tilnærming der erfaring, nytte, risiko og styringsbehov avklares før løsninger eventuelt skaleres bredt.

KI ble behandlet i styringsgruppen for IKT våren 2026. Regionen hadde tidligere valgt å bygge erfaring og modenhet før det ble etablert en egen KI-strategi. Styringsgruppen vurderte at tiden var inne for en tydeligere felles retning og ba om forslag til KI-strategi/handlingsplan. KI strategi/handlingsplan til behandling i IKT Styringsgruppe har leveransefrist første kvartal 2027.

En viktig del av statusbildet er styring og holdninger. KI-verktøy som brukes til arbeidsrelatert informasjon, skal være vurdert og godkjent gjennom kommunenes og regionens felles prosesser. IKT Hallingdal og relevante fagmiljøer for informasjonssikkerhet og personvern skal involveres når nye løsninger eller vesentlig ny funksjonalitet tas i bruk.

Dette er viktig fordi lett tilgjengelige KI-tjenester kan tas i bruk uten at kommunen har tilstrekkelig oversikt over hvor data behandles og lagres, hvordan opplysningene brukes videre eller hvilke underleverandører som har tilgang. Ansatte og folkevalgte må derfor forstå at et KI-verktøy som er tilgjengelig på internett, ikke dermed er godkjent for behandling av kommunal informasjon. Det arbeides med nye versjon av regionens styrende retningslinjer for bruk av KI.

Hallingdal deltar også i regionalt og nasjonalt samarbeid. Leder for digitalisering og innovasjon i Hallingdal deltar i DigiVikens temagruppe for KI og har gitt innspill til arbeidet med den nasjonale KI-strategien gjennom høringsinnspill i regi av DigiViken. Her er det blant annet løftet behov for støtte til anskaffelser, risiko- og personvernvurderinger, opplæring, gevinstkartlegging og trygg bruk av KI-funksjonalitet i kommunale fagsystemer.

2. Hvilke aktiviteter, prosjekter eller piloteringer er gjennomført eller planlagt i regi av IKT Hallingdal?

Aktivitetene omfatter både egne piloter og KI-funksjonalitet som inngår i andre digitaliserings- og systeminnføringer. Listen nedenfor er eksempler og er ikke uttømmende:

- **Copilot-pilot:** Digitale Hallingdal/IKT Hallingdal gjennomfører en pilot med Microsoft Copilot. Formålet er å bygge et praktisk fundament for en eventuell bredere og trygg innføring på kommunenes egne data. Piloten skal gi erfaring med egnede arbeidsoppgaver, datatilgang, sensitivitetsmerking, lisensbehov, agentfunksjoner og nødvendige sikkerhets- og styringsmekanismer. Målet er å forme et tilbud som er nyttig, robust og forsvarlig.
- **Microsoft 365 og Teams:** Kommunene har funksjonalitet som kan dekke deler av behovet uten at alle nødvendigvis trenger en utvidet Copilot-lisens. For mange ansatte kan Teams brukes til transkribering av møter, og transkripsjonen kan danne grunnlag for bearbeiding og referat. Tilgjengelighet varierer med lisens og oppsett, og bruken krever tydelige rutiner for informasjon, tilgang, lagring og sletting.
- **Decisions:** Løsningen er tatt i bruk i enkelte kommuner og kan støtte møtearbeid, opptak og transkribering.
- **Transkribering og tale-til-utkast:** Flere kommuner har prøvd ut eller tatt i bruk slike løsninger. Styringsgruppen for IKT behandlet 16. november 2026 videre regional prosess og ga virksomhetsleder i Digitale Hallingdal mandat til å kartlegge behovene og utvikle en felles regional retning. Teams, Copilot,

Decisions, kommende EPJ-funksjonalitet og andre løsninger skal ses i sammenheng for å unngå unødvendig overlapp og kostnader.

- **Ressurs- og turnusplanlegging:** KI inngår i arbeid med bemannings- og turnusplanlegging gjennom ressursstyringsarbeidet. Gevinstene må dokumenteres og løsningene vurderes opp mot faktiske behov.
- **Nye elektroniske pasientjournalsystemer (EPJ):** Kommunene er i en omfattende utskifting av journalsystemer innen pleie og omsorg og helsestasjon. Nye løsninger har eller vil kunne få KI-funksjonalitet. Den enkelte funksjonen må vurderes særskilt med hensyn til nytte, informasjonssikkerhet, personvern og faglig forsvarlighet før den aktiveres.
- **KommuneKari:** Et eksempel på KI som allerede benyttes i digitale innbyggertjenester.

Et gjennomgående prinsipp er at KI-funksjonalitet skal vurderes som en del av den ordinære fagsystemporteføljen. At en leverandør tilbyr en KI-funksjon, er ikke alene grunn til å kjøpe eller aktivere den. Behov, dokumenterbar gevinst, kost-nytte, personvern, informasjonssikkerhet, integrasjon og risiko for leverandørbinding må inngå i vurderingen.

3. Foreligger det en fremdriftsplan for videre arbeid, og hvilke milepæler er aktuelle fram mot årsskiftet og videre inn i 2027?

Digitale Hallingdal har det strategiske ansvaret for å sikre helhetlig oversikt, koordinering og oppfølging av KI-relaterte innførings-, pilot- og utviklingsløp i regionen. Aktivitetene gjennomføres i flere parallelle spor, men inngår i en samlet regional styring der avhengigheter, risiko, gevinstmuligheter og behov for felles prioriteringer vurderes på tvers. Fremdriften beskrives derfor best som en portefølje av koordinerte tiltak med ulike tidslinjer, fremfor som ett enkelt prosjekt med én felles fremdriftsplan.

Aktuelle spor fram mot årsskiftet og inn i 2027 er blant annet:

- videre erfaring og evaluering fra Copilot-piloten
- videre arbeid med regional KI-strategi/handlingsplan
- ferdigstilling og forankring av styrende retningslinjer for KI-bruk
- videre kartlegging av behov for transkribering og tale-til-utkast, og vurdering av eksisterende løsninger før eventuell ny anskaffelse
- vurdering av hvordan generativ KI kan gjøres tilgjengelig for ansatte innenfor trygge og kontrollerte rammer
- videre innføring av nye EPJ-løsninger og vurdering av KI-funksjoner som følger disse
- videre arbeid med ressursstyring, nye arbeidsformer og automatisering
- videre kompetansearbeid for ansatte, ledere og folkevalgte om kildekritikk, personvern, informasjonssikkerhet og ansvarlig bruk

Oversikten er et øyeblikksbilde og er ikke uttømmende. Nye behov, nasjonale fellesløsninger og ny funksjonalitet hos eksisterende leverandører inngår fortløpende i porteføljestyringen.

4. Hvilke konkrete tiltak eller muligheter vurderes for kommunene, og eventuelt for Hol kommune spesielt?

For kommunene er mulighetsrommet bredere enn anskaffelse av ett bestemt KI-verktøy. Aktuelle tiltak omfatter blant annet:

- generativ KI som støtte til kunnskapsarbeid, tekst, oppsummering og analyse der datagrunnlag og bruk er forsvarlig
- møte- og samtaletranskribering og støtte til referat
- KI-støttet ressurs-, bemannings- og turnusplanlegging
- KI-funksjonalitet i EPJ og andre fagsystemer
- videre utvikling av digitale innbyggertjenester
- automatisering og bedre sammenheng mellom data og arbeidsprosesser

- bedre utnyttelse av funksjonalitet kommunene allerede betaler for i Microsoft 365 og andre felles systemer før nye verktøy eller lisenser anskaffes

På lengre sikt er det viktig at KI ikke bare forstås som et verktøy som skal presses inn i dagens arbeidsprosesser. Teknologien gir grunn til å stille et mer grunnleggende spørsmål: Hvis en kommunal tjeneste eller arbeidsprosess skulle etableres i dag, hvordan burde den utformes med teknologien som nå er tilgjengelig?

Dette innebærer et skifte fra ren digitalisering og effektivisering av eksisterende arbeidsmåter til innovativ tjenesteutvikling. Målet bør ikke bare være å utføre dagens oppgaver litt raskere, men å undersøke om oppgaver kan organiseres annerledes, om innbyggere kan få mer sammenhengende tjenester, om dokumentasjon og informasjonsflyt kan forenkles, og om ansattes tid kan flyttes fra administrasjon til oppgaver som krever fagkompetanse og menneskelig kontakt.

KI og automatisering kan påvirke arbeidsdeling, kompetansebehov, organisering og selve tjenestemodellen. Fagmiljøene og tjenestene må definere behovene og vurdere hvordan kvalitet og innbyggerverdi kan forbedres, mens IKT Hallingdal og den regionale digitaliseringsfunksjonen bidrar med teknologi, arkitektur, sikkerhet og gjennomføringskompetanse. Gevinstene oppstår først når teknologi, arbeidsprosesser og organisering utvikles i sammenheng.

Dette samsvarer med budskapet som tidligere er formidlet til kontrollutvalget i Hol: Digitalisering er først og fremst organisasjonsutvikling med teknologi som verktøy. Regionens digitaliseringsarbeid kan legge til rette for mulighetene, men gevinstene oppstår først når kommunene og tjenestene selv tar eierskap og har handlingsrom til å endre arbeidsprosesser. Kommunestyrets rolle er å sette strategiske mål og rammer og etterspørre gevinster, fremfor å velge tekniske systemer.

Et konkret eksempel er EPJ-omstillingen. Overgangen fra gammel til ny EPJ innebærer mer enn et systembytte. Kommunene skal samtidig endre arbeidsmåter og rutiner som har vært innarbeidet over flere tiår, slik at organisering, arbeidsprosesser og teknologi utvikles i sammenheng.

For Hol kommune er også arbeidet med styringsdata relevant. Dette er ikke i seg selv et KI-prosjekt, men handler om bedre tilgang til, sammenstilling og bruk av data som grunnlag for ledelse og styring. Bedre datakvalitet, integrasjoner og strukturert tilgang til styringsinformasjon kan senere gjøre analyse og KI mer nyttig. Arbeidet illustrerer en viktig forutsetning for KI: god data- og informasjonsforvaltning må være på plass dersom KI skal kunne brukes på en forsvarlig måte.

For Hol vil det særlig være relevant å følge den regionale utviklingen innen ressursstyring, EPJ, generativ KI for ansatte, transkribering, innbyggertjenester og KI-funksjonalitet i øvrige fagsystemer. Samtidig har kommunen et lokalt arbeidsgiver- og styringsansvar. Ansatte og folkevalgte må kjenne rammene for trygg bruk og forstå risikoen ved å legge kommunal informasjon inn i tjenester som ikke er vurdert og godkjent.

Kommunene bør også ha et praktisk og brukervennlig tilbud av godkjente KI-verktøy. Dersom det ikke finnes gode alternativer, øker risikoen for at ansatte tar i bruk åpne eller private tjenester på eget initiativ. Kompetanse og gode holdninger må derfor utvikles parallelt med selve teknologien.

5. Hvem har det operative og strategiske ansvaret for den videre oppfølgingen av arbeidet?

Styringsgruppen for IKT setter den regionale retningen og prioriterer felles arbeid innenfor sitt mandat. Digitale Hallingdal har det strategiske ansvaret for den regionale digitaliseringsporteføljen, herunder helhetlig oversikt, koordinering og oppfølging av KI-relaterte innførings-, pilot- og utviklingsløp. Enheten arbeider med porteføljeforvaltning, prosess- og tjenesteutvikling, anskaffelser og rådgivning på tvers av kommunene. Leder for digitalisering og innovasjon leder Digitale Hallingdal og har det overordnede ansvaret for å følge opp dette arbeidet innenfor enhetens mandat, herunder regional samordning og koblingen mot DigiViken og nasjonale initiativer.

IKT Hallingdal har en sentral rolle i å gjøre KI-innføringen teknisk robust, sikker og forvaltbar. Dette omfatter blant annet felles digital infrastruktur, Microsoft 365-miljøet, identitets- og tilgangsstyring, arkitektur, integrasjoner, dataflyt, drift, sikkerhet og beredskap. Nye KI-løsninger og vesentlig ny KI-funksjonalitet må derfor vurderes i sammenheng med den samlede tekniske arkitekturen og sikkerhetsmodellen i Hallingdal.

IKT Hallingdal arbeider samtidig aktivt med å videreutvikle sikkerhetsstyringen. CISO-rådet er etablert som en prøveordning for å styrke prioritering og koordinering av sikkerhetsarbeidet og for å se teknologi, mennesker og organisasjon i sammenheng. Dette er særlig relevant ved innføring av KI, der tekniske sikkerhetstiltak må kombineres med gode rutiner, kompetanse og bevissthet hos brukerne. Relevante fagmiljøer for informasjonssikkerhet og personvern skal inngå i vurderings- og godkjenningsprosessene.

Digitale Hallingdal og IKT Hallingdal har ulike, men gjensidig avhengige roller. Digitale Hallingdal har det strategiske ansvaret for digitaliseringsporteføljen, tjenesteutviklingen og koordineringen av innføringsløpene. IKT Hallingdal skal sikre at løsningene kan inngå i en helhetlig, sikker og forvaltbar teknologisk plattform.

Samtidig ligger ansvaret for behov, faglig kvalitet, endringer i arbeidsprosesser og gevinstrealisering hos den enkelte kommune og tjeneste. KI er derfor ikke et rent IKT-ansvar. Den regionale digitaliseringsfunksjonen og IKT Hallingdal skal sammen sikre helhet, koordinering, teknisk bærekraft og gjennomføringskraft på tvers, mens kommunene og fagområdene må eie endringene i egne tjenester og arbeidsprosesser.